

Tjänsteskrivelse

Datum

2025-02-11

Vår referens

Emil Bengtsson
Planeringssekreterare
emil.bengtsson@malmö.se

Motion Jacqueline Maly (SD) och Lisbeth Persson Ekström (SD) om HLR- utbildning för kommunens medarbetare

STK-2024-885

Sammanfattning

I en motion till kommunfullmäktige föreslår Jacqueline Maly (SD) och Lisbeth Persson Ekström (SD) att det ska genomföras en kartläggning av vilka medarbetare inom kommunen som har hjärt- och lungräddnings-kompetens (HLR-kompetens) samt att möjligheten att erbjuda kontinuerlig HLR-utbildning till samtliga medarbetare ska utredas. Motionärerna föreslår vidare att samtliga ledamöter, ersättare och övriga politiska medarbetare som deltar på kommunfullmäktiges sammanträden ska erbjudas kontinuerlig HLR-utbildning.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Kommunfullmäktige anser motion av Jacqueline Maly (SD) och Lisbeth Persson Ekström (SD) om HLR- utbildning för kommunens medarbetare besvarad med hänvisning till vad som redovisas i ärendet.

Beslutsunderlag

- Motion Jacqueline Maly (SD) och Lisbeth Persson Ekström (SD) om HLR- utbildning för kommunens medarbetare
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 250217 Motion Jacqueline Maly (SD) och Lisbeth Persson Ekström (SD) om HLR-utbildning för kommunens medarbetare

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2025-02-17

Kommunstyrelsen 2025-03-05

Kommunfullmäktige 2025-03-27

Beslutet skickas till

Jacqueline Maly (SD)
Lisbeth Persson Ekström (SD)
Stadskontoret, HR-avdelningen
Stadskontorets handläggare

Ärendet

Kommunfullmäktige har mottagit en motion från Jacqueline Maly (SD) och Lisbeth Persson Ekström (SD) angående hjärt- och lungräddning (HLR).

Motionärerna konstaterar att det inom kommunen finns flera verksamheter där medarbetare behöver ha HLR-kompetens för att utföra sina arbetsuppgifter. Motionärerna framför att behovet av HLR-kompetens finns inom alla kommunens verksamheter eftersom ett andningsstopp eller hjärtstillestånd kan drabba vem som helst och när som helst. Motionärerna anser att kommunen bör investera i att likvärdig kompetens finns inom området.

Motionärerna föreslår att relevant kommunal instans ska uppdras att kartlägga vilka medarbetare inom kommunen som har gällande HLR-kompetens. Motionärerna föreslår vidare att utreda möjligheten att kommunen som arbetsgivare kontinuerligt erbjuder sina medarbetare inom samtliga verksamheter HLR-utbildning. Slutligen föreslår motionärerna att kommunfullmäktige uppdras att erbjuda HLR-utbildning kontinuerligt till samtliga ledamöter, ersättare och övriga politiska medarbetare som deltar på kommunfullmäktiges sammanträden under varaktigheten av deras förtroendeuppdrag och anställning.

Motionen har beretts av stadskontoret.

Regler om första hjälpen och systematiskt arbetsmiljöarbete

Malmö stad och andra arbetsgivares skyldigheter vad gäller sådana hjälpåtgärder som vid olycksfall och akut sjukdom omedelbart måste vidtas framgår av Arbetsmiljöverkets föreskrifter om planering och organisering av arbetsmiljöarbete (AFS 2023:2) där regler om första hjälpen och krisstöd ingår. Även i föreskriften om Systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2023:01) framgår arbetsgivarens ansvar för första hjälpen.

I föreskrifterna om första hjälpen och krisstöd framgår att det på varje arbetsställe ska finnas en beredskap och rutiner för första hjälpen och krisstöd som behövs med hänsyn till verksamhetens art, omfattning och särskilda risker. Föreskrifterna anger vidare att antalet personer som ska kunna ge första hjälpen ska ta hänsyn till verksamhetens art, omfattning och de särskilda risker som finns.

Arbetsmiljöverket har även allmänna råd om tillämpningen av föreskrifterna. De allmänna råden är inte tvingande (så som föreskrifterna). Rådets funktion är att

förtydliga innebörden i föreskrifterna och stödja i tillämpningen genom exempel och rekommendationer. I de allmänna rådens vägledning kring hur många personer som behöver kunskaper i första hjälpen framhåller Arbetsmiljöverket att det är lämpligt att utgå från de lokala förutsättningarna bland annat vad gäller förekommande risker, arbetsställets storlek, förekommande skiftlag, arbetsstyrkans utspridning, tillfälliga och rörliga arbetsplatser samt avståndet till sjukvårdsresurser.

I arbetsmiljöverkets föreskrifter om systematiskt arbetsmiljöarbete framgår att arbetsgivaren ska fördela uppgifterna i verksamheten så att chefer, arbetsledare eller andra arbetstagare får i uppgift att verka för att risker i arbetet förebyggs och en tillfredställande arbetsmiljö uppnås och välja de arbetstagare som behövs för att genomföra första hjälpen, brandbekämpning och utrymning. Arbetsgivaren ska se till att dessa personer har tillräcklig kompetens för att bedriva ett väl fungerande systematiskt arbetsmiljöarbete.

Enligt föreskrifterna ska arbetsgivaren anlita företagshälsovård eller motsvarande sakkunnig när kompetensen inom den egna verksamheten inte räcker till för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Företagshälsovården eller motsvarande ska ges tillgång till information om de åtgärder som vidtagits för att utse, utbilda och utrusta de arbetstagare som behövs för att genomföra första hjälpen, brandbekämpning och utrymning.

Organisering av det systematiska arbetsmiljöarbetet i Malmö Stad

Det kommungemensamma arbetssättet (arbetsmiljöprocessen) är Malmö stads övergripande system för det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM).

Kommunfullmäktige är högsta företrädare för arbetsgivaren i Malmö stad, däremot är respektive nämnd/styrelse anställningsmyndighet och har arbetsmiljöansvar. Det innebär att nämnderna ska bedriva sin verksamhet enligt gällande arbetsmiljölagstiftning, Malmö stads personalpolicy och arbetsmiljöprocess.

Arbetsmiljöarbetet följs upp årligen i syfte att kunna förbättra och säkerställa att rutiner och åtgärder fungerar väl och att arbetet bedrivs enligt föreskrifterna om SAM.

Uppföljningen av SAM omfattar alla arbetsställen, alla chefsnivåer och hela samverkanssystemet i Malmö stad. SAM och uppföljningen av detta omfattar därmed även regler och de rutiner som behövs för första hjälpen – där rutiner och kompetens om hjärt- och lungräddning ingår.

Utbildning inom hjärt- och lungräddning samt första hjälpen

Malmö stad har sedan den 1 januari 2023 en överenskommelse med kommunalförbundet Räddningstjänsten syd som innebär att stadens verksamheter erbjuds olika typer av utbildningar till överenskomna priser och servicenivåer. Bland annat utbildning inom HLR och första hjälpen. Överenskommelsen är inte bindande

för stadens verksamheter. De kan därmed välja att genomföra en upphandling och köpa motsvarande tjänst hos en annan utbildningsarrangör.

I Malmö stads riktlinje för systematiskt brandskyddsarbete (STK-2021-306) specificeras utbildningar inom brandskyddsområdet. Där anges att första hjälpen-utbildning ska erbjudas till utsedd personal vart fjärde år.

Stadskontorets bedömning

Stadskontoret anser att det är viktigt och önskvärt att hanteringen av regler och rutiner inom arbetsmiljöarbetet sker nära verksamheten och inom respektive förvaltning. Det är en bedömning som är i linje med arbetsmiljölagstiftningen och hur Malmö stad arbetar med första hjälpen och krisstöd.

Motionens förslag om en gemensam kartläggning av alla medarbetare som har gällande HLR-kompetens och förslaget om att utreda möjligheten att erbjuda HLR-utbildning kontinuerligt till samtliga medarbetare inom samtliga verksamheter skulle innebära en mycket omfattande åtgärd. Stadskontoret delar bedömningen i arbetsmiljöverkets vägledning om att det är lämpligt att utgå ifrån lokala förutsättningar för att avgöra hur många personer som behöver kunskaper i första hjälpen. Att utgå ifrån lokala förutsättningar är även en princip som följer organiseringen och ansvarsfördelningen av arbetsmiljöarbetet i Malmö stad. Stadskontoret anser att det är viktigt att ta hänsyn till exempelvis personalomsättning och till behovet av återkommande utbildning i denna bedömning. Utbildning i HLR bör även anpassas till den aktuella arbetsplatsens verksamhet.

Motionärerna föreslår även att kommunfullmäktige ska uppdras att erbjuda HLR-utbildning kontinuerligt till samtliga ledamöter, ersättare och övriga politiska medarbetare som deltar på kommunfullmäktiges sammanträden. Stadskontoret menar att det får ankomma på kommunfullmäktiges presidium att besluta om eventuella nya rutiner för HLR-utbildning till ledamöter, ersättare och politiska medarbetare.

Förslaget är att kommunfullmäktige anser motionen besvarad.

Ansvariga

Martin Ljungberg Nämndsekreterare
Johanna Juhlin HR-direktör
Andreas Norbrant Stadsdirektör